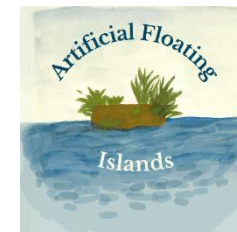

Plovoucí umělé ostrovy - vhodná hnízdiště pro vodní ptáky

*Zuzana Musilová
Petr Musil
Milan Hladík
Monika Homolková
Dorota Gajdošová
Diégo Pavón-Jordán*

T A
Č R

Plovoucí ostrovy jako hnízdiště

projekt TAČR PPŽ SS07020091 (2024-2026):
**Umělé plovoucí ostrovy jako alternativní
hnízdiště pro ohrožené a ubývající druhy
vodních ptáků**

**Vytvoření bezpečného alternativního
hnízdiště pro cílové druhy vodních ptáků**
(polák velký, polák chocholačka, racek
chechtavý, rybák obecný)

- Ochrana před devastací vegetace herbivorními vodními ptáky (husy, labutě)
- Hodnocení predace na ostrovech

Proč stavět umělé plovoucí ostrovy?

OSTROVY – významný hnízdní biotop pro vodní ptáky

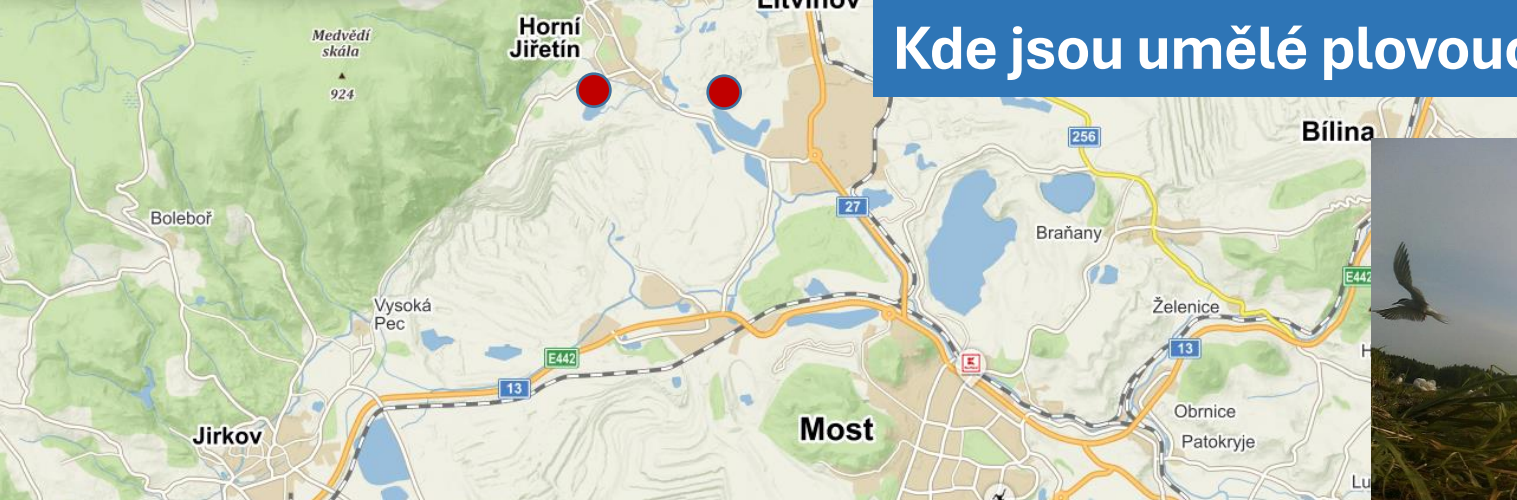
- úbytek litorální porostů
- úbytek ploch ostrovů
- zarůstání ostrovů – management pomáhá

ALE

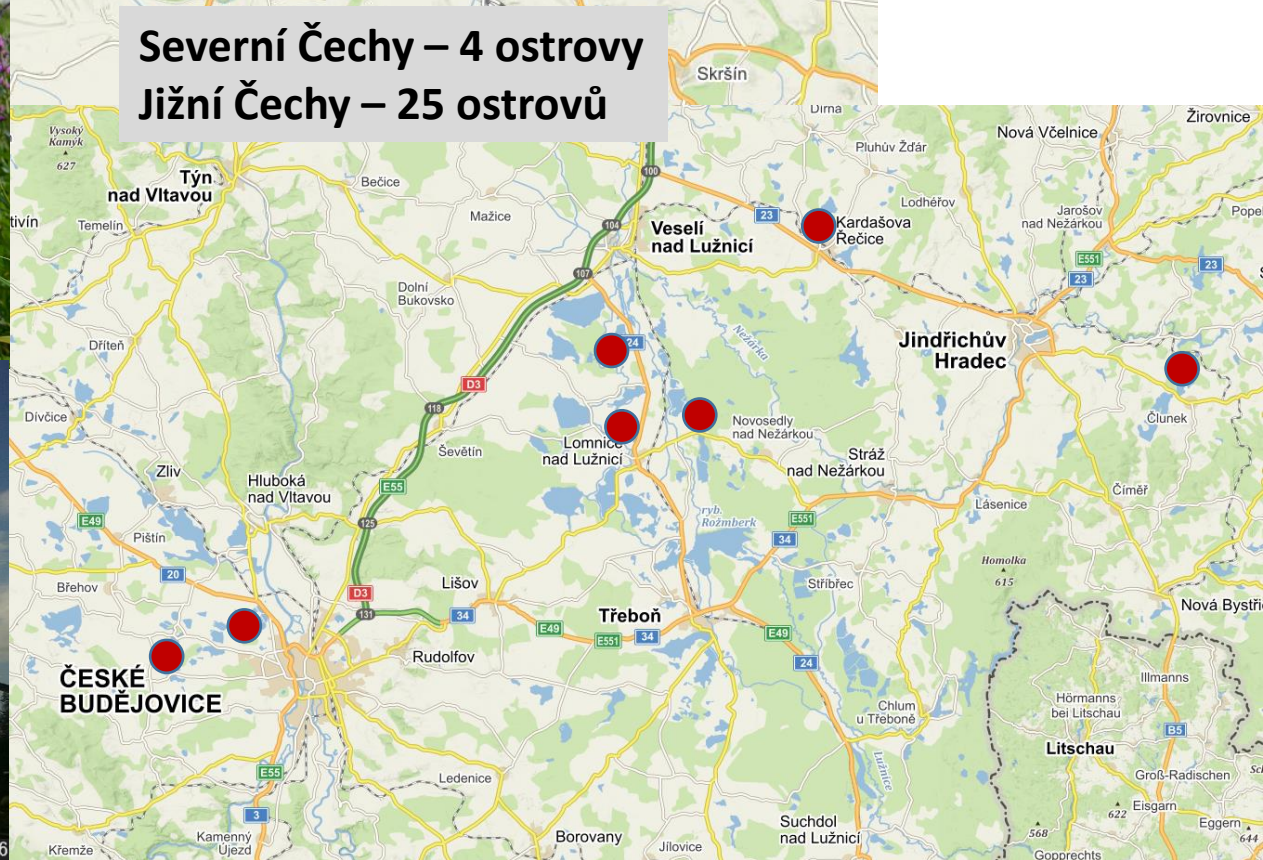
- nízký úhrn srážek na jaře zpomaluje růst vegetace
- vysoká míra predace

Kde jsou umělé plovoucí ostrovy?

Severní Čechy – 4 ostrovy
Jižní Čechy – 25 ostrovů

...od přehrad k rybníkům

Projekt TAČR hlavního partnera – Vodohospodářský
rozvoj a výstavba a.s.

VRV

GABIONový DESIGN

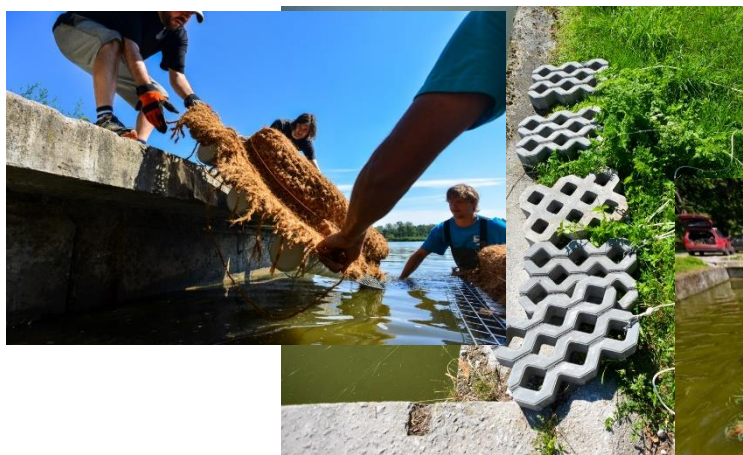
Pevná a lehká konstrukce (sandwich)

Spojování dílů pomocí spirál

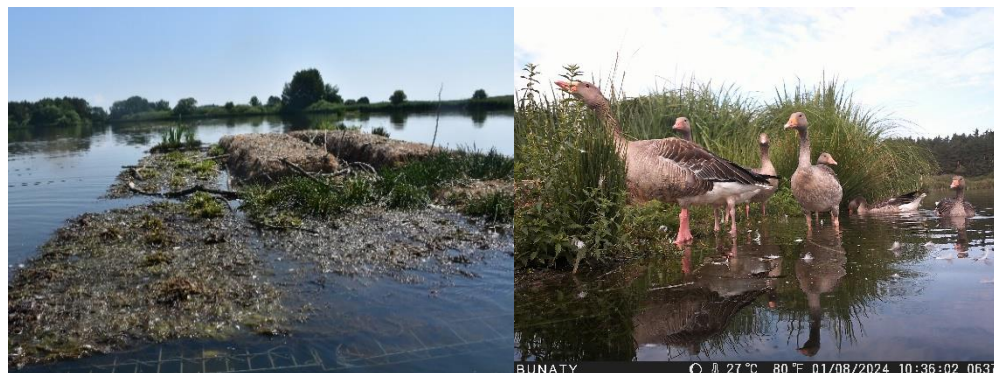
Plováky z pevného plastu

Kokosová rohož k fixování rostlin – předpěstované rohože

32 m² - 16 dílů (2m² každý díl)

**Destrukce vegetace herbivorními
druhy vodních ptáků**
– husa velká, labuť velká

Testování 3 typů ohrádek:

- Souvislý nízký gabion bez větších ok - výška 30 cm, oka 10x10 cm
- Upravený nízký gabion s oky - výška 30 cm, oka 10x10 cm, větší oka 20x20 cm
- Vysoký plot – 70 cm, oka 20x20 cm

Opatření proti destrukci vegetace

**Destrukce vegetace herbivorními
druhy vodních ptáků
– husa velká, labuť velká**

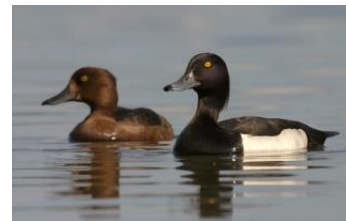
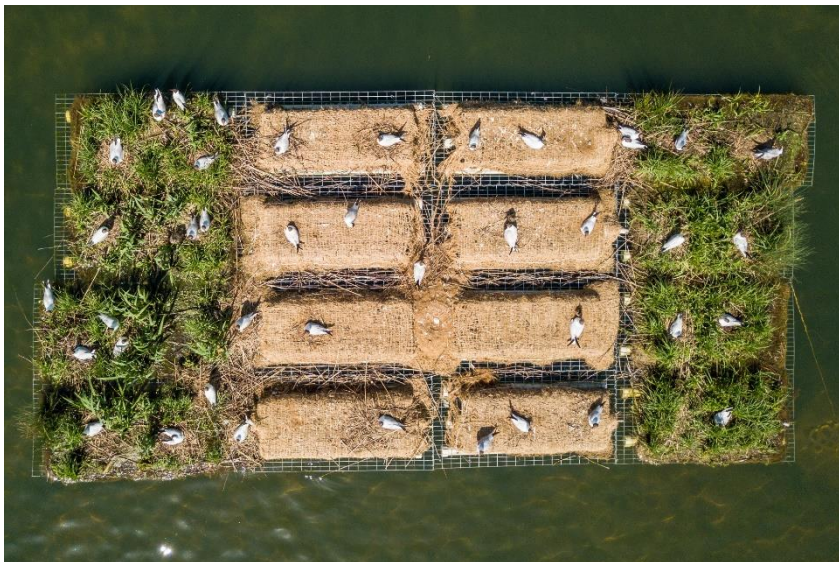
**Vysoký plot (70 cm) – lepší ochrana vegetace
a manipulace s materiálem**

Kokosové rohože zapěstované 1 rok předem

**Hnízda kachen zaznamenaná uvnitř ohrádek
všech typů**

Které druhy na ostrovech zahníždily?

- polák velký
- polák chocholačka
- racek chechtavý
- rybák obecný

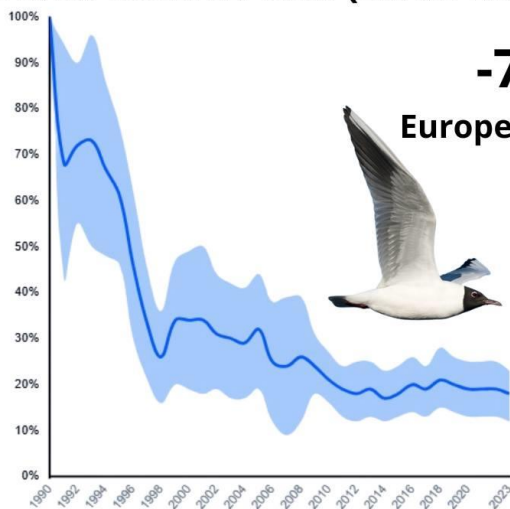
- kachna divoká
- zrzohlávka rudozobá
- husa velká
- labuť velká
- potápka roháč
- slípka zelenonohá

Společné hnízdění racků, rybáků a kachen

Black-headed Gull (*Larus ridibundus*)

Source of the data: EBCC/BirdLife/RSPB/CSO

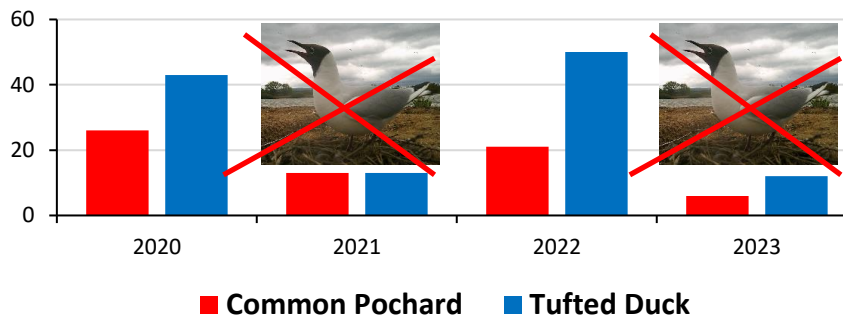
Hnízda poláka velkého umístěná v koloniích racků - nižší predace vajec (CHKO Třeboňsko)

Plovoucí ostrovy – rybník Domin, Vyšatov (České Budějovice)

Umístění hnízd poláka velkého	Pravděpodobnost vylíhnutí vajec
V kolonii	61.2 % (n=97)
Mimo kolonii	40.8 % (n=69)

Počet rodinek (20 rybníků, 250 ha)
CHKO Třeboňsko

Monitoring výskytu predátorů hnízd

Fotopasti Bunati MINI FULL HD

Predátoři na plovoucích ostrovech:

**pouze původní ptačí predátoři
(moták pochop, krkavcovití)**

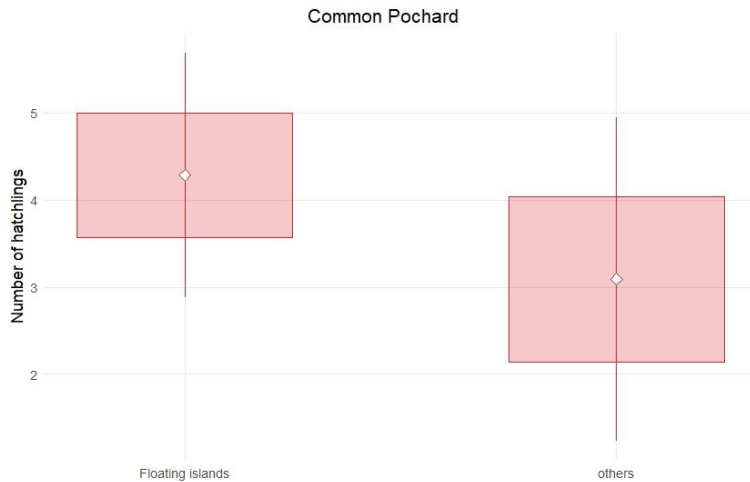
Predátoři ostatních hnízdních biotopů (ostrovy, břehy):

Původní: moták pochop, prase divoké, vydra říční, krkavcovití

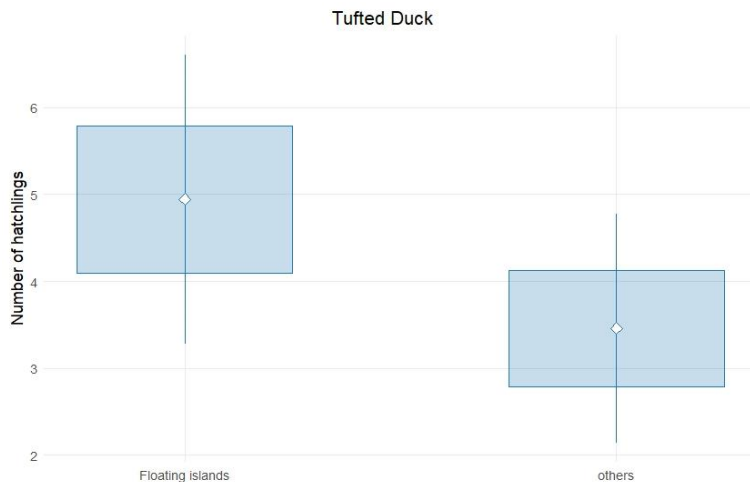
**Nepůvodní: mýval severní,
norek americký**

Úspěšnost líhnutí mláďat

polák velký

polák chocholačka

Úspěšnost líhnutí hnízd i počet vylíhlých mláďat poláka velkého a poláka chocholačky vyšší na plovoucích ostrovech než v okolních hnízdních biotopech

Plovoucí ostrovy: polák velký 66.7 % úspěšně vylíhlých hnízd (14/21 hnízd; $P=0.045$); polák chocholačka 81.3% úspěšně vylíhlých hnízd (13/16 hnízd; $P=0.05$)

Ostatní hnízdní biotopy: polák velký 36.4 % úspěšně vylíhlých hnízd (8/22hnízd); polák chocholačka 47.2 % úspěšně vylíhlých hnízd (17/36 hnízd)

Plovoucí ostrovy jako vhodná hnízdiště?

Ohrádky chrání vegetaci před herbivorními druhy vodních ptáků

Vyšší pravděpodobnost vylíhnutí hnízd poláka velkého a poláka chocholačky – nižší predace

Nepůvodní druhy predátorů na plovoucích ostrovech nezjištěni

Společná hnízdiště racků, rybáků a kachen

Implementace projektu

- Klíčová opatření pro zlepšení hnízdního habitatu druhů přílohy II Směrnice o ptácích (polák velký, polák chocholačka, racek chechtavý)
- Zájem o spolupráci – BirdLife Slovenia

Service contract with the EC “Supporting the recovery of bird species of Annex II of the Birds Directive in non-secure conservation status” (09.0201/2022/886665/SER/D.3)

Děkuji za pozornost

Děkujeme všem, kteří nám pomáhali při stavbě a monitoringu ostrovů!

Podpořeno projektem TAČR PPŽ (2022-2024): Umělé plovoucí ostrovy jako alternativní hnízdiště pro ohrožené a ubývající druhy vodních ptáků

Autoři fotografií: Arthur F. Sniegoň, Tomáš Jůnek, Tomáš Vlasák, Petr Musil, Zuzana Musilová, Monika Homolková, Dorota Gajdošová

STATNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Společné pro zelenou Evropu
Podpora Norským prostřednictvím
Norských fondů